

СИЛАБУС

Назва дисципліни/ освітнього компонента	Теорія і методологія географічної науки
Освітня програма	Середня освіта (Географія)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити/90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Логвиненко Ірина Павлівна кандидат біологічних наук, доцент
CV викладача на сайті кафедри	https://pnmn.rshu.edu.ua/professor/logvynenko-iryna-pavlivna
E-mail викладача	iryna.lohvynenko@rshu.edu.ua logvunenko.irina@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методологія географічної

науки» є систематизація й узагальнення студентами знання теорій, концепцій, законів, закономірностей, головних категорій географічної науки; ознайомлення з методологічною основою наукових досліджень географічної науки та з сучасними методами проведення означених досліджень..

Завдання дисципліни:

- ознайомити з теорією та методологією географічних наукових досліджень, принципами і методами;
- вивчити основні методи, що використовують у географічних наукових дослідженнях;
- вивчити принципи і засади планування наукових спостережень і експериментів;
- вивчити методи і засоби проведення інформаційного пошуку;
- знати закономірності процесів, що відбуваються в геосистемах різного рівня складності, а також правила проведення сучасних досліджень географічної науки;

- вміти використовувати різні методологічні підходи до рішення конкретних задач географічної науки, проводити науковий експеримент та інтерпретувати отримані результати;
- оцінювати сучасні методологічні та теоретичні підходи географічної науки, що застосовуються у світовій практиці;
- ознайомити із тематикою наукових пошуків і представниками провідних географічних шкіл і центрів наукових досліджень України та світу;
- вміти застосовувати математично-статистичні методи опрацювання даних отриманих при проведенні географічних досліджень;
- виконувати стандартні виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища;
- демонструвати здатність до організації наукової діяльності та реалізації комплексних географічних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень;
- знати сучасні методи та інструментальні засоби географічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання;
- застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень щодо вирішення проблем географії;
- творчо аналізувати результати наукової та виробничої роботи, самостійно знаходити шляхи її удосконалення та вміти інформативно та обґрунтовано оформити їх у відповідних інформаційних джерелах.

Вивчення дисципліни забезпечує набуття студентами таких **загальних компетентностей**:

ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

Фахових компетентностей:

ФК04. Здатність демонструвати знання про структуру географії, її місце в системі наук, розуміти взаємозв'язки в еколого-, соціо-, геопросторі.

ФК07. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності для формування основ цілісної природничо-наукової картини світу.

ФК08. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії, закони для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному) письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК13. Здатність проводити польові дослідження природних і суспільних об'єктів і процесів, інтерпретувати та узагальнювати отримані результати.

ФК15. Здатність планувати та організовувати навчальні та наукові дослідження на відповідному рівні, проявляти ініціативність та підприємливість, впроваджувати та генерувати нові ідеї щодо розв'язання освітніх та наукових проблем, визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

Очікувані результати навчання

Відповідно до ОПП «Середня освіта (Географія)» вивчення навчальної дисципліни забезпечить досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН04. Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі природничих наук, етапи історії розвитку географії.

ПРН08. Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.

ПРН09. Уміти здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, геоінформаційні технології при характеристиці географічних об'єктів і територій.

ПРН13. Знати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природнота суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії.

ПРН15. Уміти вести польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої і природоохоронної роботи.

ПРН18. Вміти застосовувати сучасні експериментальні методи наукових досліджень, визначати економічну ефективність цих досліджень, добирати традиційні та новітні підходи щодо вирішення існуючих наукових та освітніх проблем, планувати особистісний професійний розвиток.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Наукові аспекти дисципліни

Тема 1. Вступ. Об'єкт та предмет наукового пізнання.

Тема 2. Методологія географічної науки.

Змістовий модуль 2. Структура та зміст географічної науки

Тема 3. Об'єкт і предмет дослідження географічної науки.

Тема 4. Системна методологія географічної науки. Географічні закони і закономірності.

Тема 5. Класифікація географічної науки.

Тема 6. Структура природничої географії.

Тема 7. Зміст та структура суспільної географії.